

การจัดการความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี Tourism Risk Management in Bangsaen Beach of Chonburi Province

คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา
Komsit Kieanwatana

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Assistant Professor Dr., Faculty of Environmental Culture and Ecotourism, Srinakharinwirot University

*Corresponding author E-Mail: Komsit@g.swu.ac.th

(Received: August 14, 2021.; Revised : September 27, 2021; Accepted : October 27, 2021)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวและเสนอแนวทางการจัดการความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสำรวจพื้นที่ ประชุมกลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำนวนรวม 65 คน ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ชายหาดบางแสนมีความเสี่ยงด้านการลงทุนอยู่ในระดับที่สูงมาก ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยและความเสี่ยงด้านสาธารณสุขอยู่ในระดับสูง ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและด้านสาธารณูปโภคและความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้วิธีการตอบสนองต่อความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี แบ่งออกเป็น 3 วิธี ได้แก่ การลดความเสี่ยง (Reduction) การหาผู้ร่วมรับความเสี่ยง/การร่วมจัดการ (Sharing) และการยอมรับความเสี่ยง (Acceptance) โดยผลการวิจัยสามารถนำไปปรับเป็นแนวทางการจัดการความเสี่ยงและป้องกันความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวที่ไม่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในอนาคต

คำสำคัญ: ความเสี่ยง การท่องเที่ยว บางแสน

Abstract

The purposes of this research aimed to 1) analyze and assess tourism risk and 2) suggest guidelines to manage on tourism risks of Bangsaen beach, Chonburi Province. The qualitative data collections were used by using document studying, field work surveying, focus group discussion, and semi-structured interviewing. The 65 samples were academics, experts, specialists, tourism business entrepreneurs and tourists who traveling to Bangsaen beach in Chonburi province. The research results revealed that Bangsaen Beach carries a very high level of investment risk. The safety risk and public health risk

were ranked at a high level. The tourism Image, utilities, and natural disaster risks were ranked at moderate level. Additionally, the guidelines to respond to the tourism risks of Bangsaen beach in Chonburi province were divided into 3 methods which are reduction, sharing, and acceptance. The results of this study can be adapted to be the risk management guidelines and prevent unwanted tourism risks from occurring in the future.

Keywords: Risk, Tourism, Bangsaen

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยถือเป็นรายได้หลักที่เข้ามาสู่ประเทศ ช่วยทำให้ประเทศเกิดการพัฒนาในหลายด้านและยังเป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างมากต่อประเทศไทย ทั้งนี้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2562) ได้วางเป้าหมายทางการตลาดในการรักษาตำแหน่งของประเทศที่สร้างรายได้จากการท่องเที่ยวสูงสุด ติดอันดับ 1 ใน 6 ของโลก และเพิ่มเป้าหมายด้านการสร้างความยั่งยืนทางการท่องเที่ยว โดยคาดว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจะเป็นส่วนสนับสนุนในการกระจายรายได้ และสร้างอาชีพให้แก่ชุมชนท้องถิ่นในทุกภูมิภาคของประเทศไทย อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้การท่องเที่ยวของไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2558) อีกทั้งภาครัฐเล็งเห็นความสำคัญของภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการโดยมุ่งเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการที่มีศักยภาพทั้งฐานบริการเดิมและฐานบริการใหม่ เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตอย่างเข้มแข็งตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559) ประเทศไทยอุดมทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายส่งผลให้มีความโดดเด่นทางด้านแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะการท่องเที่ยวชายหาดที่มีชื่อเสียงระดับโลก กรมการท่องเที่ยว (2557) ได้ระบุว่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทหนึ่งโดยมีทรัพยากรธรรมชาติเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเยือน นักท่องเที่ยวที่มาแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดย่อมมีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลินและนันทนาการในรูปแบบที่ใกล้ชิดกับธรรมชาติและอาจเสริมกิจกรรมเพื่อการศึกษาหาความรู้เข้าไปด้วย ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นบริเวณชายหาด ได้แก่ การเล่นน้ำ การอาบแดด กีฬาทางน้ำ การนั่งพักผ่อน รับประทานอาหาร เป็นต้น

ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ถือได้ว่าเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติมา จากสถิติการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน พบว่า ในปี 2562 มีจำนวนนักท่องเที่ยวจำนวน 1,232,880 คน นอกจากนี้รายได้จากการท่องเที่ยวบางแสนในปี 2562 มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 10,428.45 ล้านบาท (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563) ทั้งนี้เทศบาลเมืองแสนสุข ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับภาคการท่องเที่ยวและบริการในประเด็นแนวทางการพัฒนา 4 ประการ ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพและบริหารจัดการการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ทันต่อกระแสความเปลี่ยนแปลง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม และ

เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขัน พัฒนาทักษะและความรู้ในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2562)

เมื่อเทศบาลเมืองแสนสุขเปิดรับการท่องเที่ยวและเร่งพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ย่อมเกิดความเสี่ยงและปัญหาทางการท่องเที่ยวขึ้น 3 ด้านหลัก ได้แก่ ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากประชากรแฝง ทั้งชาวไทย และต่างด้าว รวมถึงนักท่องเที่ยวที่เพิ่มจำนวนขึ้น เช่น ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย คนต่างถิ่นมาอาศัยบนพื้นที่ว่างเปล่าของเอกชนในลักษณะชุมชนแออัด ในขณะที่ปัญหาสังคมและคุณภาพชีวิต เช่น จัดการด้านสาธารณสุขยังไม่ครอบคลุม และเพียงพอ ยาเสพติด ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาเด็กและเยาวชน ผลกระทบจากการเสียดินในวัดถุญนิม (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2557) รวมทั้งปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการประมงชายฝั่ง เช่น การเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะในพื้นที่ การขาดจิตสำนึกในการร่วมกันดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การลักลอบทิ้งขยะอันตรายในพื้นที่ว่างเปล่าของเอกชน เป็นต้น (เทศบาลเมืองแสนสุข, 2557)

จากการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยพบว่า การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนมีจำนวนไม่มากนัก โดยส่วนมากมุ่งเน้นในพื้นที่ชายหาดพัทยา นับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่ยังไม่มีผู้สนใจศึกษา ทั้งนี้การศึกษาเรื่องการจัดการความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน มีความจำเป็นอย่างมากเนื่องจากการจัดการความเสี่ยงการท่องเที่ยวยกถือเป็นการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดผลกระทบของภาวะวิกฤตที่อาจเกิดขึ้นกับภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยว รวมถึงการเติบโตอย่างต่อเนื่องของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (จุฑาทิพย์ เจริญลาภ, 2559) จากความสำคัญข้างต้นผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการศึกษาความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ด้วยกระบวนการกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบริหารลู่ยุทธศาสตร์ของกระบวนการทำงานขององค์กรธุรกิจท่องเที่ยวรวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน), 2562) เพื่อหาแนวทางการจัดการความเสี่ยงและป้องกันความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวที่ไม่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวหรือที่เกี่ยวข้องของชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน ถึง 27 พฤศจิกายน 2563 ทั้งนี้การวิจัยครั้งนี้เน้นทำการศึกษากระบวนการบริหารความเสี่ยงตามหลักแนวคิดของ COSO Enterprise Risk Management (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน), 2562)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มีการสำรวจพื้นที่และกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

วิธีการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1: การศึกษาข้อมูลเอกสาร

ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในที่นี้ประกอบไปด้วย เอกสารขั้นต้น (Primary source) ได้แก่ เอกสารท้องถิ่น หนังสือทางราชการ และเอกสารชั้นรอง (Secondary source) ได้แก่ ประวัติจังหวัด หนังสือวิชาการ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ และตั้งเป็นคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่ต้องการศึกษาวิจัยในการวิจัยระยะที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัยระยะที่ 2: การประเมินความเสี่ยงและความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยในระยะนี้ คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยยินยอมเข้าร่วมการวิจัยด้วยความสมัครใจ ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างเจาะจง จำนวน 15 คน ที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัย และสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่เพียงพอที่จะอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา (ประไพพิมพ์ สุธีสินนท และประสพชัย พสุนนท์, 2559)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) ซึ่งมีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่างๆ รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 เพื่อนำข้อมูลมากำหนดขอบเขต เนื้อหา และคำถามของแบบคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มย่อย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยพากลุ่มตัวอย่างเดินทางสำรวจบริเวณพื้นที่ท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ในวันที่ 26-27 พฤศจิกายน 2563 หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยการประชุมกลุ่มย่อย ผู้วิจัยได้จัดบันทึกตามประเด็นหลักในการประชุมกลุ่มย่อยทั้งนี้ในขั้นตอนสุดท้ายผู้วิจัยจะทวนผลประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มตัวอย่างได้ตรวจสอบคำตอบอีกครั้งก่อนจบการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยได้ใช้การถอดความและวิเคราะห์ความคิดเห็นในประเด็นที่มีความสอดคล้องและใกล้เคียงกัน เพื่อจัดลำดับความสำคัญตามข้อคิดเห็น นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าคะแนนระดับความเสี่ยงแนวคิดของ COSO Enterprise Risk Management (สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน), 2562) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การแปลความหมายของระดับของความเสี่ยง (Degree of risk)

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	ความหมาย
ต่ำ (Low)	1-3	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องการจัดการเพิ่มเติม
ปานกลาง (Medium)	4-8	ระดับความเสี่ยงที่พอจะยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้
สูง (High)	9-16	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
สูงมาก (Extreme)	20-25	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที

หลังจากนั้นนำข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการประชุมกลุ่มย่อยไปวิเคราะห์ ประเมิน และร่างแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวของเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรีต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัยระยะที่ 3: การประเมินและปรับปรุงร่างแนวทางการจัดการความเสี่ยง และความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

1. ประชากร ได้แก่ นักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จังหวัดชลบุรี

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 50 คน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผู้รู้ (Key informants) ได้แก่ นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

2.2 ปฏิบัติ (Casual informants) ได้แก่ เจ้าหน้าที่รัฐ เอกชน และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวพื้นที่ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำนวน 15 คน

2.3 ผู้ใช้ข้อมูลทั่วไป (Generals) ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับร่างแนวทางการจัดการความเสี่ยงและความปลอดภัยทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง ระหว่างวันที่ 3 – 29 ตุลาคม 2563 ในขั้นตอนแรกผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดงานวิจัยและขออนุญาตกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 50 คน โดยทำการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ก่อนการสัมภาษณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้จัดบันทึกตามประเด็นหลักในแบบสัมภาษณ์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เพื่อนำข้อมูลที่ไดมาสนับสนุนข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยระยะที่ 1 และ 2

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างมีลักษณะเป็นความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปจากการถอดความ การวิเคราะห์ความคิดเห็นในประเด็นที่เหมือนกันหรือสอดคล้องกัน และจัดลำดับความสำคัญตามข้อคิดเห็น แล้วนำเสนอในลักษณะความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

1. ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี สามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ดังตารางที่ 2 โดยมีรายละเอียดตามลำดับคะแนน ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางประเมินความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

โอกาสที่จะเกิด ความเสี่ยง	ความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยง				
	1 น้อยมาก	2 น้อย	3 ปานกลาง	4 มาก	5 มากที่สุด
5 มากที่สุด	5	10	15	20 (ประเด็นที่ 1)	25
4 มาก	4	8	12 (ประเด็นที่ 2,3)	16	20
3 ปานกลาง	3	6 (ประเด็นที่ 4)	9	12	15
2 น้อย	2	4	6	8	10
1 น้อยมาก	1	2	3	4 (ประเด็นที่ 5)	5

ประเด็นความเสี่ยงที่ 1 ความเสี่ยงด้านการลงทุน การจัดระดับความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับที่สูงมาก จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที

ด้วยวิกฤตโรคระบาด COVID-19 ในช่วงที่ผ่านมาและวิกฤตเศรษฐกิจที่เป็นปัญหาเรื้อรังในประเทศมาจนถึงปัจจุบัน ทำให้การลงทุนในพื้นที่บริเวณหาดบางแสนมีการชะลอตัวลงอย่างมาก ธุรกิจหลายประเภทปิดกิจการไปเพราะไม่สามารถสู้กับพิษเศรษฐกิจได้ ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เคยได้รับรายได้จากภาคการท่องเที่ยวลดน้อยลงอย่างมีนัยยะสำคัญ ชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศน้อยลงเนื่องจากกฎหมายควบคุมโรคระบาด แต่ทางกลับกันบางธุรกิจมีการเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงนี้เป็นผลมาจากการปรับตัวให้ผู้บริโภคเข้าถึงง่ายขึ้นรวมถึงมองการตลาดไปยังตลาดออนไลน์และการทำธุรกิจแบบ Delivery ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการลงทุนในช่วงนี้มีผลทั้งทางบวกและทางลบ แต่นักลงทุนส่วนใหญ่ยังไม่กล้าลงทุนในช่วงนี้เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจที่ยังแน่นอนและกฎหมายควบคุมโรคระบาดยังมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงด้านการลงทุน มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ปัจจัยเสี่ยงภายนอก สามารถแบ่งตามรายความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) สภาพเศรษฐกิจภายในประเทศมีการผันผวนระดับสูง ทำให้การกำหนดกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจขณะนั้นเป็นไปได้ยาก

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้นักลงทุนต่างประเทศที่จะเข้ามาลงทุนหยุดชะงัก ภาวะเศรษฐกิจซบเซา ส่งผลให้กิจการด้านการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบตามมาด้วย การลงทุนในภาวะเศรษฐกิจขณะนี้จึงเป็นไปได้ยาก เกิดการลงทุน

น้อยลง การลงทุนกินการใหม่ๆ ชะลอตัวลง เนื่องจากเศรษฐกิจภายในประเทศมีการผันผวน ทำให้นักลงทุนไม่สามารถคาดเดาได้ นอกจากนี้จังหวัดชลบุรีมีนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวไทยผู้ที่เดินทางท่องเที่ยวระยะสั้นภายในประเทศ เจ้าหน้าที่ไม่สามารถดูแลได้อย่างทั่วถึง สามารถพนักท่องเที่ยวยที่ฝ่าฝืนกฎทำผิดกฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยว

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) เงินลงทุนหมุนเวียนภายในพื้นที่ค่อนข้างน้อย เนื่องจากนักลงทุนส่วนใหญ่ในจังหวัดชลบุรี เป็นนักลงทุนชาวไทย ไม่มีการลงทุนจากนักลงทุนต่างประเทศมากนัก ประกอบกับสถานการณ์โรคระบาด ส่งผลให้การลงทุนชะลอตัว

4) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance risk) พื้นที่ชายหาดบางแสนประสบปัญหานักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวลดลง เนื่องจากมาตรการการปิดเมืองเพื่อการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ส่งผลให้การลงทุนกิจการใหม่ ๆ ชะลอตัวลง และนักลงทุนชาวต่างชาติใช้กลวิธีให้คนไทยถือหุ้นแทน เนื่องจากกรณีที่นิติบุคคลต่างประเทศที่จะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย โดยต้องการจะให้เป็นนิติบุคคลไทยเพื่อมีสิทธิ์ในการประกอบธุรกิจทุกประเภททุกสาขา โดยไม่มีข้อจำกัด กล่าวคือต้องการหลีกเลี่ยงกฎหมายในการประกอบธุรกิจต้องห้ามตามบัญชีต่าง ๆ ซึ่งรัฐไม่มีนโยบายจริงจังในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมกรณีดังกล่าว

1.2 ปัจจัยเสี่ยงภายใน สามารถแบ่งตามรายความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) นโยบายที่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคเป็นไปได้ยาก เนื่องจากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในตัวเมือง และชุมชนบางพื้นที่ไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐมากพอ นอกจากนั้นกลยุทธ์การพัฒนาปัจจัยหรือโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับชาติยังทำได้ไม่เต็มมากนัก

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) เจ้าหน้าที่ละเลยการตรวจสอบทำให้เกิดช่องโหว่ของกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุน เจ้าหน้าที่ในองค์กรรัฐไม่สามารถประสานงานได้อย่างเต็มที่กับประชาชนในพื้นที่

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) การที่จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบคุ้มครองผู้บริโภคจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดูแลค่อนข้างสูง ทำให้เกิดความไม่เพียงพอของงบประมาณ และไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างครอบคลุม

4) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance risk) ช่องโหว่ทางกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของคนต่างชาติ ทำให้เกิดช่องทางหลบเลี่ยงเข้ามาประกอบธุรกิจในไทย

ประเด็นความเสี่ยงที่ 2 ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย การจัดระดับความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับสูง ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป

ความไม่ปลอดภัยพื้นที่ชายหาดบางแสนบางแสนเกิดจากเหตุการณ์ที่ถือว่าเป็นปัจจัยภายในซึ่งเกิดจากการที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถดำเนินงานและปฏิบัติงานได้เต็มที่ และกลยุทธ์นโยบายที่ดำเนินตามแผนงานอยู่เป็นแผนงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมอย่างไม่ทั่วถึง อีกทั้งการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานแต่ละพื้นที่ที่ไม่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทำให้แหล่งพื้นที่ที่ควรได้รับการดูแลถูกเพิกเฉยและไม่ได้รับการปรับปรุงพัฒนาจนอาจเกิดความเสี่ยงต่อนักท่องเที่ยวตามมาได้ รวมถึงปัจจัยภายนอกซึ่งเป็นสิ่งที่ควบคุมได้ยาก ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งยากในการดำเนินการจัดการให้ไม่เกิดความเสี่ยงขึ้นได้ และการจัดการของหน่วยงานเอกชนภายนอก

ที่ไม่มีนโยบายการจัดการในเรื่องความปลอดภัยที่ตึงเครียด เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัย มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ปัจจัยเสี่ยงภายนอก สามารถแบ่งตามความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ในปัจจุบันที่ไม่สอดคล้องกับแผน นโยบายหรือกลยุทธ์ที่องค์กรกำหนดไว้

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ ไม่สามารถดำเนินการตามแผนความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนั้นพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุหรือส่งผลต่อด้านความปลอดภัย เช่น พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ นำไปสู่การทะเลาะวิวาท เมาแล้วขับ ตกน้ำ ถูกโจรกรรม พฤติกรรมการขับซิ่งรถของนักท่องเที่ยว

2.2 ปัจจัยเสี่ยงภายใน สามารถแบ่งตามความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) แผนพัฒนามาตรฐานความปลอดภัยของผู้ขับขี่ยานพาหนะทางน้ำให้บริการนักท่องเที่ยวไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่นการติดตั้งกล้องวงจรปิดในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่เพียงพอ หากเกิดอุบัติเหตุหรือสถานการณ์ต่างจะทำให้ทำการติดตามได้ยาก อีกทั้งแผนการดำเนินการของหน่วยงานไม่ครอบคลุมหน้าที่งาน

2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) การนำแผนการดำเนินการไปปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสม การเกิดอุบัติเหตุทางน้ำ เกิดจากการปฏิบัติงานของบุคลากรของธุรกิจการท่องเที่ยวที่ประมาทเลินเล่อรอบคอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการก่อสร้างสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ โดยใช้เวลานาน และไม่ซ่อมแซมให้ทันเวลาที่ อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ ขั้นตอนการแจ้งเตือนเหตุการณ์ฉุกเฉินไม่มีประสิทธิภาพ เอกชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเตือนและให้การช่วยเหลือ เช่น กรณีเรือทกภัย รถของมูลนิธิป่อเต็ก มูลนิธิธรรมรักษ์มีณรัตน์ ต้องช่วยประกาศเตือนและเข้าให้ความช่วยเหลือชาวบ้านกับนักท่องเที่ยว

3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) งบประมาณการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวถูกลดลงไปส่วนอื่นของพื้นที่ท่องเที่ยว

4) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance risk) เจ้าหน้าที่ตามสถานที่ท่องเที่ยวไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานที่ท่องเที่ยวอย่างเคร่งครัด

ประเด็นความเสี่ยงที่ 3 ความเสี่ยงด้านสาธารณสุข การจัดระดับความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับสูง ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป

ขยายขอบข่ายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมสำหรับคนไทย ด้วยพฤติกรรมของคนไทยที่ไม่ได้มีทัศนคติต่อจากจัดการขยะที่ตึงเครียดส่งผลให้เกิดปัญหาตามมาในเรื่องขยะและเกิดมลพิษที่ส่งผลเสียต่อนักท่องเที่ยวและประชากรในแหล่งท่องเที่ยวนั้นเอง รวมถึงปัญหาอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเล การจำหน่ายอาหารโดยไม่มีใบอนุญาตประกอบการ การฝ่าฝืนกฎต้องห้าม ปัญหาเหล่านี้เกิดจากทั้งผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ไม่มีการจัดการที่ดี ไม่จะเป็นการจัดการตัวเองหรือการจัดการที่เป็นไปตามนโยบายก็ตาม ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นปัญหาจากปัจจัยภายในและภายนอกที่ควรมีการแก้ไขร่วมกันโดยทุกหน่วยงานในองค์กรที่เกี่ยวข้อง เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัย มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ปัจจัยเสี่ยงภายนอก สามารถแบ่งตามความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

- 1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) การดำเนินการกักตุนน้ำเสียเป็นไปไม่ตรงตามแผนงาน เนื่องจากมีร้านขายของ ร้านอาหารที่ปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเลมากกว่าที่คาดการณ์ไว้
- 2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) การจัดการระบัติน้ำเสียของร้านอาหารริมทะเลมีการปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเลทำให้เกิดความสกปรก ก่อให้เกิดมลพิษทางทะเล และส่งผลให้คุณภาพของน้ำทะเลลดลง นอกจากนั้นนักท่องเที่ยวและประชาชนไม่มีวินัยในการทิ้งขยะตามจุดที่กำหนดไว้ทำให้มีขยะเกลื่อนและเกิดมลพิษ
- 3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) ประชาชนขาดความตระหนักถึงสาธารณสุขสมบัติ ทำให้สมบัติของสาธารณะชำรุดและต้องมีการจ่ายค่าทำนุบำรุงอยู่เสมอ
- 4) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance risk) นักท่องเที่ยวฝ่าฝืนข้อห้ามของสถานที่ท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวซื้ออาหารจากพ่อค้าหาบเร่ขายอาหารที่ไม่มีใบอนุญาตประกอบการค้าขาย เมื่อรับประทานเข้าไปอาจเกิดอันตรายต่อร่างกายได้

3.2 ปัจจัยเสี่ยงภายใน สามารถแบ่งตามความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

- 1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) แผนยุทธศาสตร์ด้านบริหารจัดการและทำนุบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปไม่ได้เชิงปฏิบัติ
- 2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีไม่เพียงพอต่อการสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวได้ไม่เพียงพอ เนื่องจากมีการประจำการเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์เท่านั้น และมีผู้สมัครหน้าที้น้อย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไลฟ์การ์ดจะต้องมีความเชี่ยวชาญสูงนอกจากนี้ของไลฟ์การ์ดยังเป็นงานที่ต้องทำหน้าที่อย่างหนักทำให้ไม่สมเหตุสมผลกับรายได้ที่ได้รับ

3) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance risk) การออกกฎระเบียบที่ไม่เคร่งครัดและการลงโทษผู้กระทำผิดที่หละหลวมมากเกินไป เนื่องจากเจ้าหน้าที่เทศกิจที่ดูแลความสงบเรียบร้อยของพื้นที่ไม่มีอำนาจในการจับผู้กระทำผิด จึงทำได้เพียงแค่ตักเตือนเท่านั้น

ประเด็นความเสี่ยงที่ 4 ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและด้านสาธารณสุข
การจัดระดับความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นความเสี่ยงในระดับที่พอจะยอมรับได้ แต่ต้องการควบคุมเพื่อไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้

ชายหาดบางแสนเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ใกล้กรุงเทพฯ เดินทางสะดวกและใช้เวลาไม่นานจึงทำให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นิยมสำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ต้องการใช้วันหยุดพักผ่อน ทำให้มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่เป็นปัจจัยภายนอก ควบคุมยาก โดยเกิดจากการดำเนินงานของผู้ประกอบการที่เน้นเพียงการได้รายได้จากนักท่องเที่ยว โดยไม่ได้ใส่ใจในรายละเอียดการบริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้สึกได้รับการบริการที่ดีที่สุด ทำให้คุณภาพการบริการในบางแสนค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับสถานที่ท่องเที่ยวอื่นที่ใกล้เคียงกัน อีกทั้งปัจจัยภายในซึ่งเป็นการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ไม่ดูแลและให้ความสำคัญกับสิ่งสาธารณสุข จึงส่งผลต่อภาพที่นักท่องเที่ยวมองเห็นซึ่งอาจทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกไม่ดี เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัย มีรายละเอียด ดังนี้

4.1 ปัจจัยเสี่ยงภายนอกสามารถแบ่งตามความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

- 1) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) ปัญหาขยะจากพื้นที่อันเกยหาดบางแสน ทำให้ดำเนินการทำความสะอาดตามชายหาดเป็นไปอย่างลำบากและต้องทำซ้ำอย่างต่อเนื่อง
- 2) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance risk) พฤติกรรมการขับซี้และการจอดรถของนักท่องเที่ยวและคนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน ทำให้การจราจรติดขัดและเกิดเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดี

4.2 ปัจจัยเสี่ยงภายใน สามารถแบ่งตามความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

- 1) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) คุณภาพการให้บริการของธุรกิจบางแห่งและผู้ค้าขายบางรายไม่เป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจให้บริการห้องอาบน้ำ-สุขา ร้านอาหารตามสั่ง มีส่วนทำให้เสียภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว นอกจากนี้การตรวจสอบและซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคในพื้นที่ท่องเที่ยวที่ชำรุด ดำเนินการอย่างล่าช้า เช่น ถนน ท่อระบายน้ำ ทางเท้า สายไฟ ทำให้เกิดเป็นภาพลักษณ์ที่ไม่ดี

- 2) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) งบประมาณรายจ่ายประจำปี หมดค่าสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ

ประเด็นความเสี่ยงที่ 5 ความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติ การจัดระดับความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นความเสี่ยงในระดับที่พอจะยอมรับได้ แต่ต้องการควบคุมเพื่อไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้

ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสลับเนินเขาและที่ราบชายฝั่งทะเลซึ่งเป็นพื้นที่ธรรมชาติอยู่มากดังนั้น ความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติจึงเป็นสิ่งที่มาควบคู่กัน คนในพื้นที่ส่วนมากมักมองข้ามและไม่ให้ความสำคัญกับการเตรียมตัวรับมือภัยธรรมชาติเนื่องจากเห็นว่าไม่ใช่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ในส่วนของภาครัฐไม่มีการเตรียมตัวรับมือภัยธรรมชาติอย่างจริงจังและไม่มีความตระหนักถึงเรื่องนี้มากนักจึงไม่มีการบอกแผนการป้องกันและการฝึกซ้อมอพยพให้กับประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้ถ้าหากมีภัยธรรมชาติเกิดขึ้นคนในพื้นที่จะไม่สามารถรับมือได้และเกิดความเสียหายจำนวนมาก เมื่อวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัย มีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ปัจจัยเสี่ยงภายในสามารถแบ่งตามความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

- 1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic risk) แผนการจัดการภัยธรรมชาติขาดความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับสถานการณ์ ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและลดความเสียหายได้

- 2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) เทศบาลแสนสุขความพร้อมในการฝึกซ้อมอพยพผู้ประสบภัยและรับมือเมื่อเกิดภัยพิบัติ เจ้าหน้าที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีจำนวนไม่เพียงพอ ทำให้ไม่สามารถดูแลประชาชนที่มีจำนวนมากได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ที่มีความตระหนักถึงสาธารณภัยน้อย

- 3) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) งบประมาณการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยในแต่ละครัวเรือนไม่เพียงพอต่อการซ่อมบำรุงความเสียหาย

- 4) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance risk) ขาดกฎหมายจัดการภัยพิบัติในแต่ละประเภทเป็นการเฉพาะ จึงทำให้การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในการจัดการภัยพิบัติไว้ในกฎหมายไม่มีความชัดเจน

5.2 ปัจจัยเสี่ยงภายใน สามารถแบ่งตามความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

- 1) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation risk) ประชาชนเพิกเฉยและไม่ให้ความร่วมมือในการซักซ้อมแผนปฏิบัติการเมื่อมีภัยพิบัติ จึงส่งผลให้ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง การลดความเสียหายไม่สำเร็จ
- 2) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial risk) รายได้ของประชาชนในพื้นที่ไม่สูงมากนัก เมื่อภัยพิบัติที่ไม่ได้คาดการณ์เอาไว้ล่วงหน้าเกิดขึ้น จึงทำให้ความสามารถในการรับภัยพิบัติต่ำ
- 3) ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับ (Compliance risk) ประชาชนมีความตระหนักต่อภัยพิบัติน้อย จึงเพิกเฉยต่อกฎระเบียบข้อบังคับ

ตอนที่ 2 การแนวทางการจัดการความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ประเด็นที่ 1 การจัดการความเสี่ยงด้านการลงทุน มีรายละเอียด ดังนี้

การยอมรับความเสี่ยง: จากสถานการณ์ COVID-19 ทั้งในประเทศไทยและทั่วโลกทำให้เศรษฐกิจในประเทศไทยและทั่วโลกหยุดชะงัก ซึ่งทำให้มีความเสี่ยงในการลงทุนของนักลงทุน ดังนั้น นักลงทุนผู้ประกอบการต่าง ๆ จึงต้องยอมรับความเสี่ยงนั้นและดำเนินแผนการต่อไปหรือมีการปรับเปลี่ยนเพื่อที่จะได้บรรลุวัตถุประสงค์ในเป้าหมายเดิม

การร่วมจัดการ: นักลงทุนอาจมีการประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่ของสถานที่ท่องเที่ยว จังหวัดชลบุรีเพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ลงทุน ทางเทศบาลเมืองชลบุรี ควรมีการประสานงานจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาช่วยสร้างภาพลักษณ์และสนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีให้ดียิ่งขึ้น มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องของการตรวจคนเข้าเมืองให้มีความเข้มงวดมากขึ้น

การลดความเสี่ยง: เนื่องจากสถานการณ์ COVID-19 ก่อให้เกิดผลกระทบมากมายต่อทุกภาคส่วนซึ่งเกิดขึ้นอย่างกะทันหันและไม่สามารถป้องกันได้ทันจึงต้องมีการรวบรวมข้อมูลถึงปัญหา ในภาคธุรกิจและตรวจสอบวิเคราะห์แก้ไขปัญหาล่วงหน้าเบื้องต้นให้ธุรกิจผ่านช่วงวิกฤตไปได้และสร้างแนวทางการป้องกันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ประเด็นที่ 2 การจัดการความเสี่ยงด้านความปลอดภัย มีรายละเอียด ดังนี้

การยอมรับความเสี่ยง: ภาครัฐควรยอมรับว่ามีปัญหาทางการท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยเกิดขึ้นในพื้นที่จริง ควรขอความร่วมมือกับชาวบ้านช่วยกันเป็นหูเป็นตา ดูแล คอยระวังไม่ให้เกิดอันตราย และสามารถแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจบริเวณนั้นได้ทันทีหากเห็นพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ไม่เหมาะสมและอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้

การร่วมจัดการ: จากการสำรวจพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวมาจากการที่หน่วยงานภาครัฐและองค์กรไม่ได้เข้ามามีการจัดการอย่างทั่วถึง รวมถึงการจัดสรรงบประมาณที่ไม่ทั่วถึงและไม่เพียงพอ ดังนั้นทางเทศบาลเมืองชลบุรีจะต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดชลบุรี ชมรมแหล่งท่องเที่ยวชลบุรี และมูลนิธิต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความปลอดภัยมากขึ้นและอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว รวมถึงการขอความร่วมมือจากชาวบ้าน แม่ค้าพ่อค้า หรือพนักงานที่คอยให้บริการกับนักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการดูแลหรือให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวเพื่อไม่ให้เกิดอันตราย หากมีปัญหากเกิดขึ้นก็สามารถแจ้งเหตุกับเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยได้อย่างทันท่วงที

การลดความเสี่ยง: จากที่กล่าวไปในข้อของการร่วมจัดการ โดยการที่ให้หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ เข้าไปจัดการกับแหล่งท่องเที่ยว จะต้องมีการวางแผนวางระบบการรักษาความปลอดภัยให้มีความมั่นคงมากขึ้น มีการสร้างกฎระเบียบเพื่อความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเอง เช่น เพิ่มเจ้าหน้าที่เข้ามาดูแลในสถานที่ท่องเที่ยวมากขึ้น มีการปรับปรุงสิ่งก่อสร้างที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยให้มีความมั่นคงมากขึ้น มีการทำป้ายแจ้งเตือนใหม่และบอกข้อความชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว มีการจัดระบบตรวจสอบงบประมาณพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทุกเดือนและตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวว่ามีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาหรือไม่ หากเป็นสถานประกอบการด้านการท่องเที่ยว ควรมีการซื้อประกันภัยให้กับนักท่องเที่ยว

ประเด็นที่ 3 การจัดการความเสี่ยงด้านสาธารณสุข มีรายละเอียด ดังนี้

การยอมรับความเสี่ยง: ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ความเสี่ยงด้านสาธารณสุขที่ยอมรับได้ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมทางการท่องเที่ยวขยายหาดบางแสนให้สอดคล้องกับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมธุรกิจท่องเที่ยวและสถานการณ์ตลาดการท่องเที่ยวให้ทันสมัย

ร่วมจัดการ: ทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรมีการประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาตรวจสอบและควบคุมอย่างเข้มงวดกับร้านค้า/ร้านอาหารที่มีการปล่อยน้ำเสียลงทะเล มีการขอความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เข้ามาตรวจสอบใบอนุญาตประกอบการค้าขายของร้านค้าต่าง ๆ มีการขอความร่วมมือกับคนในพื้นที่ช่วยกันรักษาสิ่งแวดล้อมและคอยสอดส่องดูแลทรัพยากรธรรมชาติและขออาสาสมัครจากคนในพื้นที่เข้ามาช่วยเจ้าหน้าที่ในการดูแลนักท่องเที่ยว

การลดความเสี่ยง: ควรมีการออกกฎระเบียบที่มีความเคร่งครัดมากขึ้น เช่น หากทำผิดหรือฝ่าฝืนไม่ได้มีเพียงแค่กล่าวตักเตือนอีกแล้วจะต้องมีการจ่ายค่าปรับเพิ่ม มีการจัดทำโซนสำหรับผู้ที่ต้องการสูบบุหรี่โดยเฉพาะ มีการทำป้ายข้อมูลการปฐมพยาบาลเบื้องต้นหากโดนพิษแมงกะพรุนติดบริเวณชายหาด

ประเด็นที่ 4 การจัดการความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและสาธารณสุข มีรายละเอียด ดังนี้

การยอมรับความเสี่ยง: เนื่องจากขยะส่วนมากไหลลงมาจากแม่น้ำบางปะกงออกสู่ทะเล ซึ่งลักษณะทางภูมิศาสตร์ของหาดบางแสนมีลักษณะเป็นรูปตัว U เมื่อคลื่นซัดหรือพายุเข้าทำให้ขยะที่ไหลจากแม่น้ำบางปะกงพัดเกยเข้าฝั่งชายหาดบางแสน ซึ่งไม่สามารถแก้ปัญหาที่ต้นเหตุได้จึงแก้ปัญหาโดยทางเทศบาลมาเก็บขยะทุกวัน

การร่วมจัดการ: ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องให้มีการจัดสรรพื้นที่ในการจอดรถ มีการประสานงานอย่างเร่งด่วนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการซ่อมแซมสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อแก้ไขภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวเชิงลบและกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวซ้ำ

การลดความเสี่ยง: หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต้องมีการตรวจสอบคุณภาพ บริการของธุรกิจการท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นประจำทุกเดือน ควรมีการเปิดช่องทางให้นักท่องเที่ยวแสดงความคิดเห็นได้เพื่อที่ทางหน่วยงานจะได้เข้าไปจัดการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาแบบเดิมซ้ำอีก

ประเด็นที่ 5 การจัดการความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

การยอมรับความเสี่ยง: เมื่อเกิดภัยธรรมชาติสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหรือจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กับบริเวณพื้นที่ที่ได้รับความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ควรมีการปิดทำการชั่วคราว รวมถึงทางเจ้าหน้าที่หรือสถานประกอบการการท่องเที่ยวต้องมีการแจ้งนักท่องเที่ยวให้ทราบถึงภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นเพื่อที่นักท่องเที่ยวจะได้หลีกเลี่ยงการเข้ากับพื้นที่เสี่ยง

การร่วมจัดการ: ทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรมีการประสานงานกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดชลบุรี ในการเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มากขึ้นเพื่อที่เจ้าหน้าที่จะได้ดูแลนักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง

การลดความเสี่ยง: ในหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลประชาชนจากสาธารณภัย จะต้องมีการสร้างความตระหนักในเรื่องของสาธารณภัยให้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานรวมถึงมีการฝึกซ้อม ทบทวนเกี่ยวกับสาธารณภัยของเจ้าหน้าที่เพื่อเจ้าหน้าที่จะได้มีความพร้อมในการรับมือกับสาธารณภัย มีการทำป้ายรณรงค์ให้ตระหนักถึงสาธารณภัยให้กับประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ที่มีการเข้าไปพูดคุยให้ความรู้ กับประชาชนในบริเวณพื้นที่ที่มีความเสี่ยงเพื่อที่ประชาชนจะได้ตระหนักถึงความอันตรายจากสาธารณภัย อีกทั้งทางเทศบาลเมืองชลบุรีควรมีการปรึกษารื้อกับผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรีในเรื่องของการจัดการ วางระบบในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ให้มีความชัดเจน

สรุปได้ว่า ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี สามารถแบ่ง ออกเป็น 5 ประเด็น ได้แก่ ความเสี่ยงด้านการลงทุน ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย ความเสี่ยงด้าน สาธารณสุข ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและด้านสาธารณูปโภค ความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติ สอดคล้องกับแผนงานเทศบาลเมืองแสนสุข (2557) ที่ได้รับถึงจุดอ่อนของท้องถิ่น 7 ประการ ดังนี้ 1) รายได้ ที่จัดเก็บเองไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการ 2) บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน ไม่เพียงพอ 3) ปัญหาที่เป็นผลกระทบจากประชากรแฝง 4) ปัญหาสังคมและคุณภาพชีวิต 5) ปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและการประมงชายฝั่ง 6) การขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ท้องถิ่นของประชาชน และ 7) คุณภาพระบบการศึกษาและปัญหาครอบครัว ทั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณา อภิปรายผลรายประเด็นความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดในการอภิปรายผลต่อไปนี้

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยว ณ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผู้วิจัย อภิปรายผลความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนทั้ง 5 ประเด็น ดังนี้

ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนด้านการลงทุนควรควบคุมความเสี่ยง ทางการท่องเที่ยวแบบแก้ไข เจ้าหน้าที่และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญวิธีในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่ ส่งผลกระทบน้อยที่สุด มีการแก้ไขกฎหรือนโยบายเพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ในเวลานั้นได้อย่างเหมาะสม รวมถึงเตรียมวางแผนการป้องกันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต สอดคล้องกับพิงพิศ ลักษณะลิขิตกุล (2554) ที่ได้ระบุว่า สถานการณ์โลกในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน ยังผลให้ ประชาชนและท้องถิ่นได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ มากมาย ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี เทศบาลแสนสุขจึงต้องปรับตัวให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและ สร้างความสมดุลในการพัฒนาแต่ละด้าน โดยอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนเพื่อนำไปสู่การพัฒนา ท้องถิ่นอย่างยั่งยืนและมั่นคงต่อไป

ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนด้านความปลอดภัยควรถูกควบคุมแบบป้องกัน โดยขอความร่วมมือกับชาวบ้านช่วยกันดูแล คอยระวังไม่ให้เกิดอันตรายและสามารถแจ้งเจ้าหน้าที่ บริเวณนั้นได้ทันทีหากเห็นพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ไม่เหมาะสมและอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ และ ควบคุมแบบค้นพบ มีการลงสำรวจพื้นที่แล้วค้นพบความเสี่ยงที่ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัย ดังนั้นจึงให้

ทางเทศบาลเมืองชลบุรีเข้ามาประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ และองค์กรต่าง ๆ ให้เข้ามาค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ พานิชพัฒนกุล และรัตพงษ์ สอนสุภาพ (2562) ที่พบว่า ผู้นำเทศบาลแสนสุขควรให้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน รวมทั้งจัดสรรงบประมาณทางด้านความปลอดภัยเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมทั้งภาครัฐควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนด้านสาธารณสุขควรควบคุมแบบป้องกัน กล่าวคือ มีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้เข้ามาตรวจสอบร้านค้าอย่างเข้มงวด ทั้งด้านการควบคุมดูแลเรื่องสภาพแวดล้อมและกฎหมายต่าง ๆ และมีการออกบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดที่ข้อมูลการปฐมพยาบาลเบื้องต้น รณรงค์เรื่องการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี สอดคล้องกับผลการศึกษาของวรวิญชลี สุमितไพบูลย์ และนงลักษณ์ มโนวัลย์เลา (2557) ที่ระบุว่า จุดอ่อนการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน มีปัญหาโดยรวมในระดับมาก โดยมีจุดอ่อนต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาเรื่องมาตรการป้องกันภัยต่างๆ และปัญหาความสะอาดของสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยภายหลังวิกฤตโควิด-19” (Kieanwatana, 2021) ที่ระบุว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ที่มีถูกสุขอนามัยส่งผลเชิงบวกต่อการเลือกซื้อกิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยภายหลังวิกฤตโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญ

ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนด้านภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและสาธารณูปโภคควรมีการควบคุมแบบป้องกัน โดยการเร่งหน่วยงานที่เข้ามาดูแลซ่อมแซมสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีการปรึกษารื้อถอนระหว่างชุมชนและเทศบาลเมืองชลบุรี อีกทั้งต้องมีการควบคุมแบบแก้ไข ได้แก่ มีการเพิ่มกฎในพื้นที่ เพื่อควบคุมการประพฤติของนักท่องเที่ยว มีบทลงโทษสำหรับนักท่องเที่ยวที่กระทำความผิดกฎ มีการเรียกเก็บค่าบริการเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยว และนำเงินในส่วนนั้นมาเป็นเงินในการบำรุงดูแลสถานที่ สอดคล้องกับคมสิทธิ เกียนวัฒนา และกฤติกา สายณะรัตน์ชัย (2561) ที่กล่าวว่า ภาคการท่องเที่ยวกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐาน อีกทั้งความเจริญเติบโตของเมืองที่มีการท่องเที่ยวกระตุ้นการสร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน การมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน และการเจริญเติบโตของภาคธุรกิจนันทนาการท่องเที่ยว รวมไปถึงการคมนาคมที่สะดวกมากขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัฐฉวี เจริญศรีพงษ์ (2542) ที่พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อม หาดบางแสน ในระดับปานกลาง ควรรักษาความเป็นธรรมชาติของหาดบางแสนไว้ให้มากที่สุด ตลอดจนควรดูแลรักษาสภาพแวดล้อมหาดบางแสน โดยเฉพาะในด้านการรักษาความสะอาดของชายหาดและน้ำทะเล และควรรักษาภาพพจน์และความเป็นเอกลักษณ์ของหาดบางแสนให้คงอยู่ นอกจากนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของวรวิญชลี สุमितไพบูลย์ และนงลักษณ์ มโนวัลย์เลา (2557) ที่ระบุว่า จุดอ่อนการท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน มีปัญหาโดยรวมในระดับมาก โดยมีจุดอ่อนต่าง ๆ ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะความชำนาญด้านภาษา ปัญหาคุณภาพการบริการของร้านค้าและการบริการในแหล่งท่องเที่ยว ขาดแคลนเจ้าหน้าที่รัฐในการให้บริการนักท่องเที่ยว มาตรการป้องกันภัยต่างๆ และปัญหาความสะอาดของสภาพแวดล้อม

ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนด้านภัยธรรมชาติควรมีการควบคุมแบบป้องกัน คือ มีการเตรียมแผนการป้องกันหากเกิดภัยธรรมชาติขึ้นและหลังเกิดภัยธรรมชาติขึ้นต้องมีการปิดกั้นทำการชั่วคราว มีการแจ้งเตือนนักท่องเที่ยวถึงภัยอันตรายที่เกิดขึ้นให้นักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงบริเวณนั้นเพื่อป้องกันตัวเองจากภัยอันตราย รวมถึงการควบคุมแบบส่งเสริม ได้แก่ เปิดรับสมัครเจ้าหน้าที่

อาสาสมัครเข้ามาช่วยเจ้าหน้าที่ในการดูแลนักท่องเที่ยว ถ้ามีจำนวนมากขึ้นจะทำให้การดูแลทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ต้องมีการฝึกการปฏิบัติงานอยู่เสมอเพื่อพร้อมรับมือกับภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ทุกเมื่อ เจ้าหน้าที่คอยให้ความรู้กับชาวบ้านถึงวิธีการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องหากเกิดภัยขึ้น ในบริเวณชายหาดมีการติดป้ายแนะนำความรู้ให้นักท่องเที่ยวทั้งในเรื่องการป้องกันตัวและการปฐมพยาบาลเบื้องต้น สอดคล้องกับแนวคิดของทวิตา กมลเวช (2554) ที่กล่าวว่า ความสามารถของชุมชนในการตอบสนองต่อภัยพิบัตินั้นถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการดำเนินการต่อการเตรียมพร้อมรับมือและฟื้นฟู เพราะแท้ที่จริงแล้วบุคคลกลุ่มแรกที่จะต้องรับมือกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้นนั้นคือ ประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ที่เกิดภัยพิบัตินั้นเอง ซึ่งเป็นผู้ที่รู้จักพื้นที่และสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจที่ดีสุดอันเป็นส่วนสำคัญในการจัดการภัยพิบัติที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ภาครัฐควรตรวจสอบนโยบายการท่องเที่ยวให้ทั่วถึงในทุกระดับ โดยจัดทำแผนบูรณาการข้อมูลและแก้ไขปัญหาาร่วมกันระหว่างองค์กร ผู้บริหารองค์กรหรือผู้นำชุมชนควรมีการประชุม กำกับติดตาม ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะและร่วมแก้ไขปัญหาด้านการบริหารที่มีปัจจัยความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง
2. ภาครัฐและภาคเอกชนควรส่งเสริมพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ให้มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญงาน เข้าใจกระบวนการทางด้านการท่องเที่ยวได้ดี
3. ภาครัฐตรวจสอบมาตรฐานการรักษาความปลอดภัย ส่งเสริมและจัดอบรมเรื่องความปลอดภัย และแผนรับมือแก่ผู้ปฏิบัติงานและให้ให้บริการตามพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี เพื่อที่จะสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
4. ภาครัฐและภาคเอกชนควรส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่ท่องเที่ยว ทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจัยการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
5. เทศบาลแสนสุขควรประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนให้ร่วมมือกัน ตระหนักถึงการรับมือกับภัยพิบัติ รวมทั้งยกระดับและปรับปรุงมาตรการการป้องกันและลดผลกระทบให้เหมาะสมตามสถานการณ์ เพื่อให้เกิดการรับมือกับภัยพิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ผู้บริหารองค์กร ผู้นำชุมชนกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด จัดทำแผนและคู่มือการปฏิบัติงาน กำหนดตัวชี้วัด สร้างเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงาน พัฒนาปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน ลดความผิดพลาดที่ส่งผลถึงประโยชน์จากงบประมาณ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ผู้บริหารองค์กรท้องถิ่นหรือผู้นำชุมชนควรมีการประชุม กำกับติดตาม ประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะและร่วมแก้ไขปัญหาด้านการบริหารที่มีปัจจัยความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง
2. หน่วยงานภาครัฐควรจัดทำแผนปฏิบัติ และปฏิบัติตามแผนอย่างจริงจัง รวมทั้งส่งเสริมพัฒนาและแลกเปลี่ยนความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ให้มีความเชี่ยวชาญ ชำนาญงาน เข้าใจกระบวนการเป็นอย่างดี
3. หน่วยงานภาครัฐควรกระตุ้นนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจ และประชาชนให้รักษามาตรการป้องกันการแพร่ระบาด Covid-19 อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการจัดการความเสี่ยงของธุรกิจต่างๆในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวพื้นที่ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
2. ควรศึกษาผลกระทบทางการท่องเที่ยวด้านสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจในพื้นที่ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี
3. ควรศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงทางการท่องเที่ยวของภาคธุรกิจ ประชาชน และนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2557). **คู่มือการตรวจประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). **สรุปสถานการณ์การท่องเที่ยวโลกในปีที่ผ่านมา พ.ศ.2561**. สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2564, จาก https://www.mots.go.th/downloadarticle/article_20191025094442.pdf.
- _____. (2563). **สถิตินักท่องเที่ยวบางแสน**. สืบค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2563, จาก <http://www.saensukcity.go.th/images/doc/stat-tourism-2562.pdf>.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2562). **แผนวิสาหกิจการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2563-2564 (ฉบับทบทวน พ.ศ. 2563-2564)**. สืบค้นเมื่อ 14 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.shorturl.at/shortener.php>.
- เกียรติศักดิ์ พานิชพัฒนกุล และรัตพงษ์ สอนสุภาพ. (2562). ผู้นำกับทุนทางสังคมในการพัฒนาชายหาดบางแสน. **วารสารรังสิตบัณฑิตศึกษาในกลุ่มธุรกิจและสังคมศาสตร์**, 5(2): 13-23.
- คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา และกฤติกา สายณะรัตน์ชัย. (2561). การศึกษาผลกระทบทางการท่องเที่ยวทางสังคมและวัฒนธรรมในอำเภอแม่สอด. **วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี**, 15(1): 32-42.
- จุฑาทิพย์ เจริญลาภ. (2559). **การบริหารจัดการในภาวะวิกฤตของ ททท.** สืบค้นเมื่อ 21 ตุลาคม 2564, จาก https://secretary.mots.go.th/ewtadmin/ewt/tourist/download/article/article_20170505153221.pdf.
- ทวิดา กมลเวชช. (2554). **คู่มือจัดการภัยพิบัติท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- เทศบาลเมืองแสนสุข. (2557). **แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลเมืองแสนสุข (พ.ศ.2558 - 2562)**. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.saensukcity.go.th/images/doc/Strategic-Plan-2558-2562.pdf>.
- _____. (2562). **แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561 – 2565**. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2563, จาก <https://www.saensukcity.go.th/images/doc/Plan-2561-2565.pdf>.
- ประไพพิมพ์ สุธีวินนันทน์ และประสพชัย พสุนนท์. (2559). กลยุทธ์การเลือกตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ. **วารสารปาริชาติ**, 29(2): 31-48.

- พืงพิศ ลักษณะลิขิตกุล. (2554). **ความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว.** ปัญหาพิเศษ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัฐวุฒิ เจริญศรีพงษ์. (2542). **ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อม บริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรัญชลี สุมิตไพบูลย์ และนางลักษณ์ มโนวัลย์เลา. (2557). การรับรู้และศักยภาพความพร้อมต่อการเปิดเสรีบริการด้านการท่องเที่ยวตามกรอบ ASEAN Economic Community (AEC) ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี. **วารสารสุทธิปริทัศน์**, 28(88): 196-213.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564).** กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน). (2562). **คู่มือการบริหารความเสี่ยง.** กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2558). **รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ 1 พ.ศ.2558.** กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- Kieanwatana, K. (2021). Factors influencing consumer choice of recreational tourism activities after the Covid-19 crisis. **Academy of Strategic Management Journal**, 20 (Special Issue 3): 1-9.